

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๔/๖๗๔๗



กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ

อ. เมืองนนทบุรี จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง ทำที่ไทยสำหรับการประชุมคณะกรรมการร่วมระดับสูง ระหว่างไทย-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องทำที่ไทยสำหรับการประชุมคณะกรรมการร่วมระดับสูง ระหว่างไทย-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑ (The ๑st High Level Joint Commission between Thailand and Japan: HLJC) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับกับการบริหารราชการ กระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ไทยและญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจมาอย่างยาวนาน การขยายการค้าและการลงทุนของญี่ปุ่นในไทยเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยมาตั้งแต่ทศวรรษที่ ๖๐ โดยไทยและญี่ปุ่นต่างตระหนักดีว่า ทั้งสองประเทศมีการพึ่งพาซึ่งกันและกันทางเศรษฐกิจ ปัจจุบันญี่ปุ่นเป็นประเทศคู่ค้าสำคัญอันดับที่ ๒ ของไทย (รองจากจีน) และยังคงเป็นนักลงทุนอันดับ ๑ ในไทย

๑.๒ ที่ผ่านมา ไทยและญี่ปุ่นมีความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดไทย-ญี่ปุ่น (Japan-Thailand Economic Partnership Agreement: JTEPA) เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทย - ญี่ปุ่น อย่างไรก็ดี ยังไม่เคยมีการจัดตั้งกลไกการหารือระดับสูง เพื่อกำหนดทิศทางการกระชับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ที่ครอบคลุมประเด็นทางการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นวัตกรรม การพัฒนาบุคลากร และการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างรอบด้าน ไทยจึงผลักดันให้มีการตั้งกลไกการประชุมคณะกรรมการร่วมระดับสูง ระหว่างไทย-ญี่ปุ่นขึ้น โดยญี่ปุ่นจะเป็นเจ้าภาพการประชุม HLJC ครั้งที่ ๑ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) และเลขาธิการคณะรัฐมนตรีญี่ปุ่น (นาย Yoshihide Suga) เป็นประธานร่วมการประชุม

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุม HLJC ไทย-ญี่ปุ่น เป็นเวทีการประชุมหารือระดับสูง เกี่ยวข้องกับการกำหนดทิศทางการปฏิสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทย-ญี่ปุ่น และวางแผนทางจัดทำความร่วมมือทางเศรษฐกิจในสาขาหลักที่มีผลต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ อาทิ การค้า การลงทุน สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ว่าด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ญี่ปุ่นจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม HLUC ไทย-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑ ในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ขณะนี้ ทั้งสองฝ่ายอยู่ระหว่างการจัดทำเอกสารร่างสรุปผลการประชุมดังกล่าว จึงจำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบท่าทีไทยในแต่ละประเด็นโดยด่วนที่สุด เพื่อให้ไทยสามารถใช้ท่าทีดังกล่าวในการประชุมและให้การรับรองเอกสารผลการประชุมดังกล่าวได้

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ไทยและญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์ในฐานะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ และมีความสัมพันธ์อันดีในทุกมิติ ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม นอกจากนี้ ญี่ปุ่นยังให้ความสำคัญกับไทยในฐานะศูนย์กลางการขับเคลื่อน เศรษฐกิจ การยกระดับภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

กระทรวงพาณิชย์จึงเห็นควรเสนอท่าทีไทยสำหรับการประชุม HLUC ไทย-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑ ดังนี้

๔.๑ การจัดตั้งกลไกการประชุมคณะกรรมการร่วมระดับสูง ระหว่างไทย-ญี่ปุ่น ให้เป็นกลไกการหารือด้านเศรษฐกิจระดับสูงที่มีการประชุมต่อเนื่องทุกปี โดยไทยและญี่ปุ่นสลับกันเป็นเจ้าภาพ

๔.๒ ความเชื่อมโยงในภูมิภาค สนับสนุนให้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในไทย อาทิ ระบบราง และ เขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน เป็นต้น

๔.๓ การลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย ขอให้ญี่ปุ่นสนับสนุนการยกระดับภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ ๆ ในอนาคต รวมทั้งเชิญชวนนักลงทุนญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการลงทุนในระยะ ๗ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๔) อาทิ การวิจัยและพัฒนาพลังงานทดแทน การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น เครื่องจักร (Automation และ Robotics) และไบโอเทคโนโลยี กิจกรรมบริการที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เช่น กิจกรรมสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ (International Headquarters: IHQ) กิจกรรมบริษัทการค้าระหว่างประเทศ (International Trading Centers: ITC) กิจกรรมซอฟต์แวร์ เป็นต้น

๔.๔ ประเด็นทางการค้า เจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาทางการค้าต่างๆ ตลอดจนเร่งรัดการเจรจาเปิดตลาดสินค้าเกษตรส่งออกสำคัญของไทย (ทั้งมาตรการภาษีและมาตรการที่มิใช่ภาษี) ภายใต้ JTEPA รวมถึงการขอให้ญี่ปุ่นสนับสนุนไทยเข้าร่วมความตกลง Trans-Pacific Partnership ในอนาคต

๔.๕ การอำนวยความสะดวกทางการค้า ขอให้ญี่ปุ่นสนับสนุนการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้า การแลกเปลี่ยนข้อมูล พิธีการทางศุลกากร การทำจุดตรวจร่วมตามด่านแนวชายแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ตลอดจนการทำมาตรฐานสินค้าร่วมกัน เพื่อให้การค้าสินค้าขยายตัวได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๔.๖ ความร่วมมือด้านการพัฒนาบุคลากร ขอให้ญี่ปุ่นสนับสนุนไทยเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาและยกระดับบุคลากรในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและบริการที่มีศักยภาพ อาทิ ยานยนต์และชิ้นส่วน เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อาหารแปรรูป โลจิสติกส์ บริการด้านสุขภาพ เป็นต้น ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้มแข็งให้กับห่วงโซ่มูลค่าและห่วงโซ่อุปทานในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

๔.๗ ความร่วมมือด้านการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ขอให้ญี่ปุ่นสนับสนุนการพัฒนา SME ของไทยและประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาตลาดและผลิตภัณฑ์ การเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานในภูมิภาค เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจท้องถิ่นและการเติบโตที่ยั่งยืน

๔.๘ ความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ขอให้ญี่ปุ่นสนับสนุนการพัฒนา
ด้านการวิจัยและพัฒนา และการพัฒนานวัตกรรมแก่อุตสาหกรรมเป้าหมายของไทย โดยให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้าน
การวิจัยและพัฒนา ตลอดจนการพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
รวมถึง วิศวกรที่มีคุณภาพในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

๔.๙ การท่องเที่ยว ขอให้ญี่ปุ่นสนับสนุนความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว อาทิ
การแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้และประสบการณ์ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และการพัฒนาอุตสาหกรรม
ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เป็นต้น

๕. ผลกระทบ

ญี่ปุ่นเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของโลกและมีบทบาทนำในการขับเคลื่อน
เศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียและโลกมาอย่างต่อเนื่อง และเป็นคู่ค้าและนักลงทุนสำคัญของไทยมาหลายทศวรรษ
ไทยจึงต้องให้ความสำคัญและกำหนดแนวทางในการปฏิสัมพันธ์ที่เป็นรูปธรรม ชัดเจนและต่อเนื่อง ไทยจึงควรใช้
ประโยชน์จากการประชุม HLJC ไทย-ญี่ปุ่น ดำเนินยุทธศาสตร์กระชับความสัมพันธ์กับญี่ปุ่นในระยะยาว และ
สร้างอำนาจต่อรองกับประเทศอื่นๆ โดยใช้ประโยชน์จากที่ตั้งของไทยที่อยู่ในจุดศูนย์กลางของอาเซียนและ
อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ตลอดจนความพร้อมด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน บุคลากร และจุดแข็งในด้านการผลิต
(ฐานการผลิตและการลงทุนของญี่ปุ่น)

๖. ความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้หารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อกำหนดทิศทางและรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับญี่ปุ่น
ที่จะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไทย

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๗.๑ เห็นชอบต่อทำที่ไทยสำหรับการหารือกับญี่ปุ่นตามข้อ ๔. และมอบหมายให้
รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ใช้ทำที่ไทยข้างต้นประกอบการหารือสำหรับการประชุม
คณะกรรมการความร่วมมือระดับสูง ระหว่างไทย-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑

๗.๒ อนุมัติให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
รับรองผลการประชุมคณะกรรมการความร่วมมือระดับสูง ระหว่างไทย-ญี่ปุ่น ครั้งที่ ๑ รวมถึงเอกสารที่เป็นผลการหารือ
ขยายความร่วมมือเฉพาะด้าน (หากมี)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางอภิรตี ดันตราภรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๒๕๐

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๕๔